

TOP-5.3.1-16-KO1-2017-00002
Helyi identitás és kohézió erősítése Tata és környéke borvidékén
Fenntartás 2023.

Agostyán

A legtöbb, a pályázat támogatása segítségével megvalósult program a 2023-as évben sikeresen továbbfolytatódott.

A Virágos Agostyán esemény keretében a virágpalánták kiosztása a település lakosai között évente kétszer történt meg. Az utcák, a közös területek, például a templomkert rendbetétele is, főleg nagyobb ünnepek előtt rendszeresen folyik. A Tündérműhely kialakítása a szűkös anyagi keretek miatt nem fejlődött tovább, de a terület kedvelt helyszíne lett a faluházban zajló programokhoz tartozó játékos versenyeknek, a gyereknapi sport, ügyességi és lovaglós programoknak. A Tűzoltó Egyesület is szívesen szervezi ide találkozóit.

A Lakossági fórumok száma csökkent, de a helyi igényeket ez is teljes mértékben kielégíti.

A régről hagyománnyá vált Agostyáni Búcsúhoz a pályázat ideje alatt társult szomszédsági vásár immáron helyi jótékonyági eseménnyé vált. Mindenki szívesen vesz részt rajta, a helyi óvodát, vagy más egyesületet támogatva, és a búcsú ideje alatt még környékbeli kézművesek is csatlakoznak a programhoz.

A pályázat támogatási ideje alatt megalakuló Agostyánért egyesület szervezésében a Gombafesztivállal egy időben új esemény jött létre. Elindították a Sváb ízek fesztiválját, nagy érdeklődést elérve a település lakói között.

Baj

A kiemelt ünnepekhez kapcsolódó programok fejlesztése, a helyi hagyományok fennmaradásának erősítése, a régmúlt szokásainak beépítése a település mai ünnep-és szokáskörébe több ízben megtörtént. A 2023. január 28-án megrendezett svábból komoly hagyománnyá vált, ahol a tradicionális táncok, viseletek mellett megjelentek a helyi borászatok borai és a hagyományos ételeket is megkóstolhatták.

Egy adott téma köré, gyakorlati kipróbálás lehetősége mellett, mester-klub jelleggel szervezett alkalmak és közösségi akciók is zajlottak. Egy baji pincészet tudásátadó alkalomra hívta az érdeklődőket a tavaszi kerti munkák - elsősorban metszés - megkezdése előtt, és így a borkóstolás mellett egy igazán informatív programot tartottak. A sorozat része volt a települési borverseny és bál is.

A településen hosszú évek óta működő táncos és zenei hagyományörző csoportok a fiatalabb generációk számára a tudásuk átadása céljából 2023. áprilisában is megrendezték a sváb dalostalálkozót. Ezen a meghívottak mellett a helyi gyermekek és a felnőttekből, illetve nyugdíjas korosztályból álló csoportok is előadták hagyományörző műsorukat.

A korábbi években hagyományosan megrendezett közösségi tevékenységet 2023-ban is megszervezték, a májusfa állításhoz zenés program is csatlakozott. Volt még Szent Orbán nap, melynek során a litánia mellett közösségi bálra várták a lakosokat május 27-én.

A 2023-as év talán legnagyobb rendezvénye a június 2-3. megtartott Falunap volt, ahol a helyi közösségeknek lehetőségük volt megmutatni a tudásukat a helyi borászatok kóstoltatása mellett.

Helyi hagyományok fennmaradásának erősítésére, a település mai ünnep-és szokáskörébe a régmúlt szokásainak beépítése céljából az elmúlt évben is megtartották a hagyományos búcsúi körmenetet, majd az ünnepkört zenés rendezvény zárta.

A nyári időszakban a borászattal kapcsolatos népszerűsítő, a helyi termelők, borászok ismertségének növelésére, a helyi lakosok identitásának az erősítésére szolgáló, augusztus közepén megrendezett Baji Bornap (08.12) már komoly ismertségre tett szert. 2023-as évben is rengetegen látogattak el a helyi borászati hagyományokat őrző, helyi termékeket bemutató rendezvényre, gasztronómiai borprogramra.

A 2023-as advent idején a helyi borkultúra bemutatásával, a fiatal borászok bevonása hangverseny, énekes műsor és kézműves vásár, borkóstoló során várta a lakosokat.

Szomód:

Az elmúlt időszakban a közösségi tér sajnos hiányzott a település kulturális életéből, ugyanis a művelődési ház életveszély miatt zárva volt, a könyvtár épületében pedig a polgármesteri hivatal működött, így a vállalásokat alaposan át kellett gondolni. Szerencsére a közösség rugalmasan alkalmazkodott a kihívásokhoz.

A szemétszedést a Szomódért Közalapítvány közössége vállalta át. A „Nyitott tájház” sorozat a Szomódi Német Nemzetiségi Önkormányzat saját rendezvénye. „Pince túra „akcióit a Nyugdijas Klub a Szomódi Dalkörrel együtt más-más helyeken továbbra is megszervezi. A „Levendula fesztivált” továbbra is a tulajdonos bonyolítja le. A Filmklubot a könyvtárban meg lehet rendezni, mivel az épületből önkormányzat hivatala elköltözött.

A közösség tehát a változásokhoz igazodva, a rendezvények nagyobb részét tovább működteti.

Dunaalmás

I LOVE Dunaalmás tevékenységébe helyi civil szervezeteket és önkéntes segítőket is bevontak. A települési közösségi szintér közművelődési munkatársa nagy segítségükre volt. Időközben a település új turisztikai attrakcióval is bővült.

A fásítási kezdeményezés eredményeként kialakultak a közösségi ligetek. A néhai strandforrásból táplálkozó Pihenő-tó környezetében éger fasort ültettek, ahol az ültetők emléktáblákkal jelölhették meg saját csemetéjüket. 2022.12.03.-án újabbak kerültek a helyükre az időközben átadott kerékpárút mentén. Sétapark, vendéglátó egységek, pavilon és játszótér jött létre. Mindez a közösség összefogásával, igen nagy számú önkéntes munkaóra befektetésével valósulhatott csak meg.

A kiadványokban helyet kapnak az új látványosságok és a szintén civil segítséggel megújult nevezetességek is. A Dunaalmás története kiadvány összeállítása befejeződött, a nyomdai munkálatok folyamatban vannak, azonban az időközben sokszorosára emelkedett költségek miatt újra kellett tervezni a megjelenési formát. A kötet tartalmának ismertetését követően többen jelentkeztek helytörténeti jelentőségű családi gyűjteményekkel, melyeket a levéltár segítségével fognak kategorizálni.

Az Őszi Ízek Fesztiválon nyereményjáték keretében virághagyma csomagokat sorsolnak ki, melyek virágzását a nyertesek a következő évben fényképekkel dokumentálják.

2020-ban 20 éves jubileuma volt az Öregdiák Találkozóznak, amit hagyományosan a Dunaalmás Barátainak Köre Egyesület rendez meg. Sajnos a pandémiás helyzet és a résztvevő korosztály érintettsége miatt a találkozót két évvel el kellett halasztani. Az eseményt azzal kívánták megújítani, hogy a Dunaalmáson hajdan végzett diákok találkozóinak felelevenítését képi, hangis és írásos gyűjtéssel is kiegészítik. Az anyagok gyűjtése az online-térbe helyeződött át és nagyon sikeresnek bizonyult. A 2022.07.30.-án megtartott jubileumi találkozón készült fotókkal kiegészülve Dunaalmás Barátainak Köre Egyesület segítségével készült el a kiadvány.

Minden év május 16-án Nepomuki Szent Jánost, a gyónási titok vértanúját ünnepli a világegyház. Dunaalmás védőszentjének ünnepéhez közelebb eső vasárnapon tartják az almásiak a hagyományos „Saláta-búcsút”. Ezt a templomhoz és a keresztényi léthez köthető hagyományt sikerült megújítani közösségi bevonással, tekintet nélkül a vallási felekezethez való hovatartozásra. A program mottója: „Töltekezzünk, ne költekezzünk!” Sajnos a korábbi helyszíneként megjelölt Nepomuki Udvar a projekt megvalósulási ideje alatt az egyház értékesítette, így a búcsút továbbra is a katolikus templom előtt lehetett csak megrendezni. Szintén a pandémia miatt 2021-ben a látogatók előre csomagolt salátát vihettek haza, de 2022-ben és 2023-ban, valamint 2024 május 19-én már hagyományos összejövetelt tartottak.

A Szüreti felvonulás és bormustra a hajdani dunaalmási borkultuszhoz kapcsolódó hagyomány megújítása közösségi bevonással, konkrét program kidolgozása a helyi bor termelők és kis szolgáltatók bevonásával történik.

Dunaalmás Barátainak Köre a Hegyközséggel együttműködve sikeres programsorozatot hívott életre. A művelődési házban megtartott bormustrán túl a szőlő ültetvényeken tartottak kihelyezett bemutatókat és workshopot az érdeklődő fiataloknak. A projekt zárását követő eddig eltelt másfél évben Dunaalmáson a projektben résztvevő közösségfejlesztő és az önkormányzat részéről teljes munkaidőben foglalkoztatott közművelődési munkatárs olyan erős önkéntes bázist tudott kialakítani a helyi

közösséggel, mely a civil szervezetekkel való korábbi szoros együttműködést is tovább erősítette. A projekt folyamatába további civil kezdeményezések sorát tudták sikerrel beépíteni, köztük a már a második alkalommal megrendezett „Civil Piknik” elnevezésű rendezvényt.

A szervezők célja, hogy a jövőben is e gondolat mentén együtt tudjanak tovább fejlődni.

Dunaszentmiklós

Weinrebe Boregyesület májusban a Bokor dűlőben ismét megtartotta a Szent Orbán-napot. Továbbá bortúrákat szerveznek évente: 2023-ban Bajra kirándultak a pincesorra, 2024-ben a Soproni borvidékre terveznek ellátogatni. A lakossági fórum is évente egy alkalommal kerül megrendezésre.

A Mesedélutánoknak köszönhetően a fiatal családok egy közösséggé formálódtak, s szinte minden ünnepkörhöz kapcsolódóan zajlanak kézműves foglalkozások, játékdélutánok. Továbbra is jelen vannak a falu életében a túrák az egyház és a Német Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében, működik a szemétszüret, és a Horgász Egyesület is aktív.

Neszmély

A megvalósítási időszakban a pályázat a közösségi beszélgetések, a helyi programok, események megvalósításához nyújtott segítséget. Ezekre az egyesületek, alapítványok képviselőin, intézményeik vezetőin kívül elsősorban a településen élő embereket invitálták, akik mindig szép számban részt is vettek. 2023-ban is több ilyen programunk folytatódott. A Pünkösdi Kockás Kötény Fesztiválnak ekkor is nagy sikere volt. Témája mi más lehetett volna, mint a gyereknapi, hisz épp egybeesett a két időpont.

Az Ivó napi és a Márton napi borkóstolók immár hagyománnyá váltak. Már nem csak a helyben élők, hanem már a környék településeiről is sokan kilátogatnak. A kulturált borfogyasztás keretein belül ismét népszerűsítették a neszmélyi hegy levét, emellett gasztronómiai élményben is része volt az érdeklődőknek.

A borászati kiállítás „leköltözött” a helytörténeti kiállítás épületébe, így a településre érkező, és a helyi, régi időket bemutató kiállítás látogatói is megtekinthetik a helyben összegyűjtött borászati kellékeket, eszközöket.

A projekt részeseként legfőbb célokat sikerült megvalósítani, több program is folytatódott: a neszmélyi szőlő és bor hazai és nemzetközi hírnevének öregbítése, a szőlőtermesztéshez, a borászathoz és boriváshoz kapcsolódó kulturális értékek közvetítése és ápolása, a kulturált borfogyasztás népszerűsítése, emelte a helyi borkultúra színvonalát, és népszerűsítve a községet.

Összegezve megállapítható, hogy a TOP-5.3.1-16-KO1-2017-00002 „Helyi identitás és kohézió erősítése Tata és környéke borvidékén” pályázat első fenntartási éve sikeresnek bizonyult.

Van, amik nem állták ki a települések lakosai között az érdeklődés és figyelem próbáját, viszont a megmaradó, hagyományként tovább élő rendezvények mellé újak is kialakultak.

A legtöbb helyen a nemzetiségi léttel, hagyományokkal összefüggő események a legsikeresebb, biztosan fennmaradó programok. Nagy népszerűségnek örvendenek a múlttal, az elődökkel, a régi életmóddal foglalkozó ismeretterjesztő előadások is. A gyermekek és az idős korosztály számára tartott játékos és ismeretterjesztő foglalkozások a legtöbb helyen sokakat vonzottak és továbbra is népszerűek maradtak.

A Borvidéken mindenhol a borászattal kapcsolatosan élő hagyományok vannak jelen, melyeket a pályázat szerény eszközeivel, de főleg a lakosok leleményes ötleteivel még sikerült kedvük szerint alakítani, kibővíteni.

Tata, 2024 május 7.

Michl József
Tata Város Önkormányzata
polgármester

